

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1. stolp. peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vredniti po 10 Din
a Pri večjem o
naročilu popus.
Izide ob 4 zjutraj
rezen pondelike in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Naša stranka.

V življenju pridejo ure, ko se mož ustavi in pot, obstane vrhu hriba in se z zbrano mislijo ozre nazaj — na pot, ki jo je prehodil, na naprej na cesto, ki gre v bodočnost. Ta ura zbranih in pregledovanih je tudi vsa temu krepkemu socialnemu organizmu, tako trdnemu kot narodu, pa tudi stranki, ki je politični izraz narodove volje.

Ko se je v Slovenski ljudski stranki dogodil sicer osamljen, a značilen incident, da je vpliven član stranke težko kršil notranjo disciplino in se izločil iz organizma SLS, vendar za hip postati in jasno pregledati pot, smer in bistvo Slovenske ljudske stranke.

SLS ni interesni blok enega stanu ali loja, kot so marksisti ali kapitalistično usmerene meščanske stranke. Naša stranka ni združena ljudi, ki bi jih vezali le enaki namori, kako naj bo ustrojena država. Ne, SLS ma svoje korenine globoko zasidrane v katoliški kulturi, v velikanskih plasteh slovenskega ljubnega čustvovanja in življenja, v trdnih in vendar vse javno življenje obsevajocih načelih krščanstva. To je bistvo in pomen SLS, o je njena moč in odtod nje velevažna funkcija v življenju cele države.

Te velikanske, v stoletnem trpljenju našega naroda, v dvatisočletnem življenju človeštva preizkušane tvorne sile katolicizma naj se uveljavijo v javnem življenju, posebno v življenju naše države, ki se bo tako okrepila in prešinila z duhom socialne misli, navednosti, pravičnosti, z novo socialno vestjo, z tega idejnega rezervoarja naj se hrani slovenski narod, naj črpa moči države.

Stranka, ki se globoko zaveda historične unkecije, da mora oploditi v širokogrudnem, olerantnem in premišljenem delu celotni državni organizem z novim duhom — taka svetovnonazorska stranka ne more dovoljevali, da bi se njene vrste rušile, njena udarna sila slabila radi nesoglasij v podrejenih političnih, taktičnih ali celo osebnih vprašanjih. Pač se lahko marksisti cepijo radi vprašanja, di naj pride do diktature proletarijata po poti prevrata ali po mirnem razvoju. Tudi je meščanske stranke lahko cepijo, ker glavni Peter ni dobil mandata, glavar Pavel pa. Za te stranke so vprašanja taktične narave urva in poglavitna. Stranki pa, ki je zakoreninjena v svetovnem nazoru, so ta vprašanja podrejene važnosti v primeri z veliko nalogo, la z novim kulturnim duhom podvigne in odvigne narod in ves državni organizem.

Posebej pa je v trenutku, ko so životvorne sile katolicizma v naši državi težko ogrožene, potrebno, da je SLS, ki po volji večine slovenskega naroda, te vrednote brani v javnem življenju, vladana z železno disciplino. Ogroženo je katoliško šolstvo, v nevarnosti je svoboda katoliškega tiska, dragoceni kulturni interesi so v nevarnosti. Kancelarparagraf je samo brutalen izraz kulturnobojnih tendenc vladajoče plasti v državi. Zdaj velja strniti vrste, žrtvovati taktične in osebne interese, ker zdaj združiti ne ločiti so časi!

Sredi epičnega boja, ki ga že sedmo leto bojuje slovenski narod za neokrnjenost in rast katoliških kulturnih vrednot in pa za svoboden razmah vseh svojih življenjskih sil, se je zgodil incident, da je nekdanji ugleben član stranke lahkomišeln hotel zrušiti enotnost SLS. Ta poskus je brez uspeha. Ta incident je in bo stranki le koristil. Vedno jasneje bo, v bodrilo prijateljem, v spoštovanje in strah nasprotnikom stopalo na dan dejstvo, da SLS ne živi za osebe, ki minejo, ne za razredne interese kake skupine, ampak v brambo in zmago načel, ki naj podvigne slovenski narod in prerodijo državo.

Italijanski kralj v Trstu.

g Trst, 24. maja. (Izv.) Proslava vstopa Italije v vojno je bila v Trstu združena z odkritjem novega svetilnika na Greti. Temu odkritju je prisostvoval tudi kralj. Kralj ni prišel po morju, kakor je bilo prvotno napovedano, ampak z dvornim vlakom. Mesto mu je priredilo lep sprejem. Dopoldne si je kralj ogledal katedralo Sv. Justa v spremstvu škofa Fogarja, nakar se je vršilo na glavnem trgu felebriranje vojaštva in milice. Prišla je tudi milica s Krasa s svojimi godbami. Kralj je obdeval na parniku Helonan, ki je last tržaškega Lloydja. Na tem parniku je kralj napravil majhen izlet po tržaškem zalivu, zvečer pa je prisostvoval odkritju svetilnika. Nato se je odpeljal proti Rimu.

Pred likvidacijo spora z Italijo?

Belgrad, 24. maja. (Izv.) Današnja »Pravda«, list zunanjega ministra Voje Marinkoviča, prinaša na uvodnem mestu sledečo značilno brzojavko iz Pariza:

Pariz, 23. maja. Od zelo uglednega narodnega poslanca francoskega parlamenta sem danes zvedel za sledečo važno vest: Mussolini je sklenil, da v vprašanju spora z našo državo predloži pojasnilo, za katero misli, da bo zadostovalo, da se odstavi z dnevnega reda spor z našo državo. On namerava vladi v Belgradu pojasniti, da Italija s tiranskim paktom ne misli rušiti ravnotežja na Balkanu, niti ne misli v bodočnosti osvajat ozemlja na Balkanu. S tiranskim paktom si je Italija mislila le zagotoviti svoje gospodarsko prodiranje v Albanijo. Tukaj se misli, da bi takšna izjava rimske vlade mogla biti temelj novemu sporazumu pod pogojem, da bi se to pojasnilo meritorno registriralo.

Tej pariški vesti dodaja »Pravda« sledeč komentar:

Ta vest iz Pariza je zelo značilna, posebno radi poslednjih sklepov Male antante in najnovejšega sporazuma v Londonu. Predvsem je treba ugotoviti, da so vsa ta politična dejstva okrepila mir in da so brez dvoma blagodejno vplivala na vse kabinete v Evropi. Po tem se lahko reče, da kakšnih nenadnih nevarnosti ne bo in da se bodo odnosi vendar pričeli razpletati tako, da lahko v kratkem času pričakujemo v prijateljskem razgovoru novih razvrstitev. Ne mislimo delati nobenih preudicev, niti sploh poudarjati kakšnega mišljenja. Gotovo pa je, da so na objorju znaki, ki bodo razjasnili sedanjí položaj in mu dali novo, določeno in bolj pametno direktivo. Če je dosedaj obstojalo kakšno nezaupanje, se nam zdi, da je to pri-

hajalo radi napačnih in popolnoma zlonamernih informacij. Intrige so slab posel. Tudi v Rimu lahko končno uvidijo, da tukaj ni ničesar črnega. Če Rim politično-teritorialno-agresivnih namer nima, se bo zadeva lahko v redu rešila. Meritorno in prijateljsko sporazumevanje lahko v tej smeri rodi dobre sadove. Mislimo, da bomo lahko tekotem pogajanj v tej smeri ugotovili zboljšanje. Sporazum je čvrst, če je iskren. Zato ga je treba zgraditi na tem temelju.

Ta vest glasila zunanjega ministra in njen komentar se splošno tolmačita kot začetek neposrednih pogajanj med Rimom in Belgradom. Obenem se misli, da je ta vest »ballon d'essai« (poskusni balonček). To je treba razumeti s tega stališča, da gre demokratom v prvi vrsti za to, da se kar najhitreje razpiše volitve. Ker je razpis volitev odvisen od razpleta spora z Italijo, zato je razumljivo, če se demokrati trudijo ta spor poravnati. Kar se tiče zadeve same, mislimo, da bi tako pojasnilo g. Mussolinija po tolikšnem konfliktu od strani Italije nikakor ne bilo zadostno. Zato moramo zahtevati jasne izjave od strani Italije.

Belgrad, 24. maja. Tukajšnji angleški poslanik Kenard je danes popoldne obiskal zunanjega ministra dr. Vojo Marinkoviča in se z njim dolgo časa razgovarjal. Kakor smo zvedeli, je angleški poslanik obvestil našega zun. ministra o sporazumu med Chamberlainom in Briandom, ki se je nedavno sklenil in ki se tiče posebno nas in Italije. Angleški poslanik je v tej smeri naglasil miroljubnost zainteresiranih vlad in izrazil prepričanje, da se bo lahko po tem sporazumu in posredovanju obeh nam prijateljskih velešil ta spor tudi v kratkem rešil.

London - Moskva.

IZJAVE PREDSEDNIKA BALDWINA O POTEKU IN USPEHIH PREISKAVE V »ARCOSE«. — V LONDONU SE JE VODILA SOVJETSKA PROPAGANDA V VSEH DRŽAVAH. — PREKINJENJE ODOŠAJEV NEIZOGIBNO.

v London, 24. maja. (Izv.) V spodnji zbornici je danes vladalo največje zanimanje za izjave, katere je podal ministrski predsednik Baldwin o vzrokih in poteku preiskave v ruskem trgovinskem zastopstvu. Razen številnega občinstva so bili zbrani tudi vsi diplomatski zastopniki. Vojni minister je odklonil odgovor na vprašanje, kakšne dokumente so pogrešali v vojnem ministrstvu, češ da bi takaj izjava ne bila v javnem interesu. Ministrskega predsednika Baldwina so pri vstopu v zbornico vladni poslanci sprejeli z živahnim ploskom. Baldwin je izjavil, da so oblasti že dalje časa opazovale delavnost tajne družbe, ki je skušala priti v posest nekih zaupnih dokumentov, ki so velike važnosti za armado. Postajalo je čedalje bolj jasno, da agenti te družbe delajo po navodilih sovjetske vlade in da je sedež te družbe v ruskem trgovinskem zastopstvu. Zvedelo se je tudi, da se vse delo vrši v sporazumu s sovjetskimi kampanjo na Kitajskem, ko je naenkrat zmanjkalo nekega zelo važnega uradnega akta, nakar je policija dobila nalog, da izvede preiskavo v sovjetskem posloplju. Baldwin je opisal delovanje v podzemskem fotografiskem oddelku v posloplju »Arcose«, kakor ga je dognala preiskava. Tam so našli veliko pisem in naslovov, ki dokazujejo, da se je od tu vodila komunistična propaganda na Angleškem in v drugih državah. Od tu so se izdajala navodila rdeče internacionale na voditelje komunizma po vseh državah. Policija je dobila uradnika sovjetskega zastopstva Millerja, ko je hotel ravno uničiti več važnih dokumentov, ki dokazujejo, da so se od tu vzdrževale zveze s komunističnimi strankami vseh dežel. Vsi dokumenti, katere je policija dobila, dokazujejo, da se je delo vršilo pod direktnim nadzorstvom ruske vlade in da se je iz sovjetskega posloplja vodila vojaška špijonaža in komunistična propaganda. Sovjetska vlada se ne more otresti odgovornosti za zlorabljanje pravic sovjetskih trgovinskih zastopnikov. Ruska vlada je s tem prekršila svoje obveznosti iz trgovinske pogodbe, da se bo vzdržala vsake propagande proti javnim napravam. Angleška vlada ima v rokah tudi dokaze, da se Borodin nikakor ne mudi na Kitajskem kot privatnik, temveč dela pod direktnimi navodili iz Moskve. Baldwin je za tem prebral nekaj brzojavk, ki te njegove izjave potrjujejo. Prebral je tudi brzojavko, ki jo je odposlal angleški odprav-

nik poslov v Moskvo, potem ko je bila 23. februarja izročena kitajski vladi opozorilna nota. Iz te brzojavke je razvidno, da je poslanik v Šanghaju posredoval po predsedniku generalnega sveta angleških strokovnih organizacij, naj bi te protestirale proti angleškim ukrepom. Baldwin je končno izjavil, da z ozirom na tako kršenje trgovinske pogodbe, ki nima nikjer primere, angleška vlada namerava takoj prekiniti vse diplomatske odnose, odpovedati trgovinsko pogodbo z Rusijo, odpoklicati svojo trgovinsko misijo iz Rusije in izstaviti potne liste ruskemu trgovinskemu zastopstvu v Londonu.

v Pariz, 24. maja. (Izv.) »Matin« poroča iz Londona, da so na včerajšnji seji ministrskega sveta sklenili, da se odpove rusko-angleška trgovinska pogodba in da se prekinijo vsi diplomatski odnosi z Rusijo. Kabinet je odobril tudi noto na moskovsko vlado, v kateri so navedeni vzroki za hišno preiskavo v »Arcose«, dokazi za kršitve trgovinske pogodbe in za prevratno gibanje na Angleškem.

Macdonald proti vladni politiki.

London, 23. maja. Ramsay Macdonald je s krova parnika »Berengaria« poslal naslednjo brzojavko listu »Evening Standard«:

»Popoln prelom odnosov s sovjetsko Rusijo bi bil težak udarec za angleško trgovino, priznanje diplomatskih nesposobnosti in pri-trdilo policijski raciji, ki dela le vtis žalostne fraze. Svet se nam bo smejal, vsi naši sovražniki bodo dobili poguma in mlačni prijatelji bodo menili, da se nahajamo v težavnem položaju. Mednarodni uspeh preloma bi bil: okrepitev revolucionarnih elementov po vsem svetu. Prelom bi ne bil moč, ampak slabost.

Angleži v skrbah za svoje zlato

London, 23. maja. Iz angleške banke je zopet nepoznan kupec kupil za en milijon funtov zlata. Ker se je po zadnjem tedenskem izkazu zlato stanje angleške banke v 4 dneh za 3 milijone funtov zmanjšalo, je London v skrbah. Kdo je zadnjič kupil večjo količino zlata je tudi ostalo neznano.

London, 23. maja. Trgovski krogi sodijo, da je neznani kupec angleškega zlata — Rusija. Neznani kupec, ki je sedaj pokupil za en milijon funtov zlata, je pred kratkim kupil za 1,500.000 funtov zlata.

Pred razcepom v SDS?

v Zagreb, 24. maja. (Izv.) Današnji »Več« prinaša iz Ljubljane vest, da bo sloven-del SDS izstopil iz enotne SDS in da bo dr. Žerjav ustanovil posebno slovensko napredno stranko, ki bo do skrajne meje antiklerikalna in si bo prizadevala priti v vsako vladno kombinacijo.

IZJAVE DISIDENTOV HSS.

v Šibenik, 24. maja. (Izv.) Disidenti HSS iz severne Dalmacije so imeli sestanek v Šibeniku, na katerem so med drugim sprejeli tudi resolucijo, v kateri protestirajo proti nehrvatski politiki Štefana Radiča. V peti točki resolucije pozivajo vse hrvatske stranke, katere stoje na stališču revizije vidovdanske ustave, da se zedinijo v boju proti velsrbski hegemoniji.

OSIJSKI OBČINSKI SVET RAZPUŠČEN.

v Osijek, 24. maja. (Izv.) Pred nekaj dnevi je odšla v Belgrad k ministru Vukičeviću delegacija davidovičevcev in jovanovičevcev, kateri je uspelo intervenirati v tem smislu, da bo občinski odbor, ki je bil izvoljen 13. marca, razpuščen.

Francija in Rusija.

v Pariz, 24. maja. (Izv.) Zunanji minister Briand je danes sprejel ljudskega komisarja za zunanje zadeve Čičerina v spremstvu poslanika Rakovskija. Razgovor je trajal najeno uro. Ko je Čičerin odhajal iz Quai d'Orsay, ni hotel dati zastopnikom časopisja nikakršnih izjav. Čičerin je bil sprejet tudi pri ministrskem predsedniku Poincaréju.

v Pariz, 24. maja. (Izv.) Agencija Havas poroča, da je iz razgovorov Čičerina s Poincaréjem in Briandom razvidno, da francoska vlada zaenkrat nima povoda spremeniti svoje odnose napram Sovjetski Rusiji. To bi se moglo zgoditi samo v slučaju, da nastopi za to kak nov povod.

De Pinedo ponesrečil.

v Horta (Azori), 24. maja. (Izv.) Snoči ob 23. uri 30 min. De Pinedo še ni dospel. Zvečer so portugalski letalci preiskali vso obalo. Nemška križarka je svetila z žarometom, da pokaže letalcu smer.

g Rim, 24. maja. (Izv.) Ministrstvo za aeronavtiko je objavilo sledeče: Polkovnik De Pinedo je odplul v hidroplanu Santa Maria včeraj zjutraj iz Trepassy-baya. Ponoči bi bil moral pristati na Azorskih otokih. De Pinedovo letalo pa tja ni prispelo. Zdi se, da je moral De Pinedo radi megle na Azorskih otokih, ali pa ker mu je mogoče motor odpovedal, pristati na odprtem morju. Italijanska vlada je dala radio-telefonski ukaz italijanskim ladjam, ki plujejo v bližini Azorskih otokov, da naj iščejo letalo. Atlantski ocean je bil včeraj miren.

v London, 24. maja. (Izv.) Parnik »Aquitanian« poroča, da je parnik »Oilfield« snoči na 41.60 stop. severne širine in 33.39 stop. zapadne dolžine opazil manjšo ladjo, ki je vlekla za seboj aeroplan, opremljen s tri-koloro.

v Lisbna, 24. maja. (Izv.) Potrjuje se vest, da je parnik »Oilfield« videl ladjo, ki je vlekla aeroplan z dvema motorjema. Verjetno je, da gre tu za aeroplan letalca De Pineda.

Lindbergh odklanja sijajne ponudbe.

v Pariz, 24. maja. (Izv.) Linbergh je danes dopoldne sprejel zastopnike časopisja in jim izjavil, da je svoj polet čez Atlantski ocean izvršil brez ozira na kako korist, ki bi jo mogel vsled tega dobiti. Zato ne namerava sprejeti nikakih ponudb, ki mu jih stavljajo razne družbe. Tudi ne bo sprejel ponudbe iz Berlina, da bi tem priredil nekaj predavanj, za kar bi prejel vsoto 25.000 dolarjev. V Nemčijo ne bo potoval, pač pa bo obiskal Švedsko, kjer je bil doma njegov oče.

v Bruselj, 24. maja. (Izv.) Ameriški letalec Lindbergh bo v soboto odšel s svojim aeroplanom v Bruselj, odkoder se bo podal na Angleško. Tam ostane dva dni, nakar obišče Švedsko in se bo preko Nemčije vrnil nazaj v Pariz.

v Pariz, 24. maja. (Izv.) Gospa Deutsch de la Meurthe je izročila francoskemu aeroklubu ček za 350.000 frankov; 150.000 frankov naj se nakloni od te vsote Lindberghu 200.000 fr. pa družinam Nungesserja in Colija.

„Moč Moskve na Kitajskem.“

Dunaj, 24. maja.

Današnja »Neue Freie Presse« priobčuje razgovor svojega poročevalca Julesa Sauterweina z zunanjim ministrom Kelloggom. Ta razgovor je zelo zanimiv, ker je odkril vso dosedanje politiko Evrope in Amerike do Kitajske. Iz članka je razvidno, da se Amerika sicer zanima za Kitajsko, da pa ne poseduje tam nikakih koncesij kakor Anglija, da radi tega tudi njena trgovina le malo pomeni na Kitajskem.

Amerika je že 26. januarja izjavila o razmerah na Kitajskem: Združene države so vedno želele enotnost, neodvisnost in blagostanje kitajskega naroda, Zelo, da se pogodbe Kine z Ameriko o carinski kontroli in eksteritorialnosti čimprej zrahljajo in spremene. Amerika napram Kini ni bila nikdar imperijalistična; ona želi le popolno enakost svojih državljanov z onimi drugih velesil, brez privilegija, brez monopola in brez posebne interesne sfere. (Zato menda ima Amerika 8000 mož v Sangaju. Uredn.)

Ta izjava ima dva namena: Prvič vsak oborožen konflikt pred cono v Sangaju preprečiti. Drugič: zainteresiranim činiteljem javiti, da bi bila ameriška vlada pripravljena udeležiti se rednih prijateljskih pogajanj o bodočem statusu za mednarodne koncesije v Sangaju. — To stališče Washingtona je tedaj jasno označeno: Kitajski narod mora napraviti red iz lastne moči. Združene države ne bodo posegle vmes, če ne bo treba braniti lastnih državljanov. Amerika je pripravljena iti najbolj svobodoumna pota, da zadosti tendencam kitajskega nacionalizma — toda šele, ko se povrne mir.

Jasno je to, da bo v kitajskem političnem življenju gospodoval tisti, ki je predrznejši, nasilnejši. Sedaj so to vojaške skupine pod vodstvom posameznih generalov. Ti se med seboj uničujejo. Kmet je len in nezavezen. Buržuazija je strahopetna. Ostaja le en element: »Delavske zveze«, ki se po mestih z veliko naglico širijo ter organizirajo ne le ročne, ampak tudi duševne delavce. In v tem tiči nevarnost nove Kitajske za ostale države. Amerika za te nevarnosti ni slepa; toda noče ostati nezvesta svojemu principu nevmešavanja. Treba bi bilo Kitajcem pokazati pot, po kateri bi bili demokratični republiki priti do miru in reda. — Toda vse svetovne države, vstevši Japonsko, čakajo. Le ena država je v Ameriki, Evropi in v Aziji, ki skuša Kitajsko v svoji smeri stalno orijentirati: To je sovjetska Rusija. Vlade v Londonu, Parizu, Tokiu in Washingtonu govorijo Kitajcem: »Napravite red, kakor sami veste in znate. Ko pa boste tako daleč, da boste lahko sestavili vlado, ki bo imela resnična avtoriteto, bomo z vami liberalno postopali.« To se ne bo zgodilo ker Kitajec kake vlade ne bo nikoli sam sestavil. Moskva pa dela drugače: Ona podpira gotovo stranko v ljudstvu, daje ji na razpolago propagandnih sredstev, daje vzhledno socialno in politično organizacijo. In če stvari tako napredujejo, ni čudno, da iz tega nastane vlada, ki morda ni najboljša, ki pa je vendar le relativno dobra in ki sloni na neki ideji.

Ko bi bila s Kitajsko močoka tako živahna trgovina, kakršno ima z Ameriko Japonska, potem bi 400 milijonov Kitajcev postalo prvovrsten odjemalec Amerike. In zato je čudno, zakaj Združene države Amerike ne marširajo na čelu skupne akcije velesil, katere namen bi bil proti sovjetski akciji postaviti čisto nekaj drugega kot diplomatske rezerve in transporte čet.

Ta intervju dokazuje, da je propagatorično sovjetska Rusija prehitela svoje tekmece. Ravno ta članek pa je tudi dokaz, da bi Amerikanci radi posnemali Ruse.

Dogodki na Kitajskem.

HANKAU Š NI PADEL.

Sangaj, 23. maja. Po zadnjih poročilih je položaj v Hankau zelo kritičen. Francosko koncesijo krčevito utrjujejo.

v Sanghaj, 24. maja (Izv.) Po vesteh iz Nanjinga je general Cangkajšek zmagal v boju s severno armado in potisnil generala Congčungčanga nazaj potem ko je zavezal mesto Bugu v provinci Anhvaj.

v Sanghaj, 24. maja. (Izv.) Cangkajšek je s precejšnjim uspehom začel svoje prodiranje proti severni Kitajski. Dve njegovi diviziji sta pri Čingčangu prestopili Jancečang brez vsakega odpora severnih čet.

VIHAR NA JADRANSKEM MORJU.

v Reka, 24. maja. (Izv.) Včeraj popoldne in sredi je divjala v zgornjem delu Jadranskega morja silna nevihta. Dočim je bilo v Kvarneru morje še dosti mirno, je nevihta divjala pred vsem na italijanski obali. V Anconi se je potopilo nekaj manjših ladij, nekaj ladij pa je vihar preobrnil. Pogrešajo tudi nekaj ribiških ladij, ki se niso mogle pravočasno vrniti z odprtega morja. Vsled neurja tudi italijanski kralj ni mogel dopotovati v Trst z ladjjo, kakor je bilo to v programu, temveč je prišel v Trst z vlakom.

TRGOVINSKA POGODBA Z NEMČIJO.

Kakor javljajo iz Berlina, so se v nemškem ministristvu za poljedelstvo sestali delegati za sklenitev trgovinske pogodbe med Nemčijo in našo državo. Pogajanja dobro napredujejo.

Tabor Krekove mladine na Sv. Joštu.

V nedeljo dne 22. t. m. je bil na Sv. Joštu, kjer je naš mojster, rajni dr. Krek, sejal semena krščanskega socializma v srca naše inteligence in našega ljudstva, tabor Krekove mladine, ki je bil tako po govornih pokretašev krščanskega socializma kakor po udeležbi ljudstva najsijajnejši izmed vseh dosedanjih. Zborovalni prostor pod Krekovo lipo je po sveti maši napolnila ogromna množica ljudstva, ki je bila v najlepšem razpoloženju. Pred shodom je godba jeseniškega katoliškega prosvetnega društva igrala par lepih komadov. Predsedoval je zboru g. Marinček.

Po pozdravu je dal predsednik besedo slavnostnemu govorniku g. Terseglavu, ki je orisal načela krščanskega socializma, poudaril potrebo praktičnega dela in potegnil ostro črto med brezverskim marksističnim razrednim in našim, krščanskim, etičnim stališčem. Končal je z navdušujočim pozivom, ki je kakor vsa ostala, ves čas od burnega odobravanja spremljana izvajanja, množico tako vznemel, da je bil s tem dan zborovanju odločujoči pečat, ki ostane neizbrisen v dušah vseh navzočih. Za njo sta dobila besedo oblastna poslanca Majeršič in Arnsčak, ki sta, pristrčno pozdravljena, naglašala, kako se krščanski socialisti uveljavljajo v delu za blagor delavskega stanu v naši na novo ustvarjeni samoupravi. S toplimi simpatijami so poslušalci sprejeli nato govora članov Krekove mladine z Jesenic, Albina Gasserja in Joška Rozmana, ki sta pokazala, kako visoko je delavska stanovska in krščanska zavest zrastle med krščansko-socialistično mladino in kako odločne pobornike krščanske socialne misli bo imela SLS v njej. Med tem je prišel na shod nestor krščanskega socializma, naš Jože Gostinčar, ki je bil, kakor hitro se je pokazal, predmet viharnih in dolgotrajajočih ovacij. Njegov pristrčni govor nas je vse ponemel v čase dr. Krekove in pokazal, da ta

ogenj v nas ni ponehal, temveč se v Krekovi mladini razžareva v novi plamen. Za Gostinčarjem je akademik Oven pozdravil zbor v imenu akademičnega društva »Borbe«, nakar se je vrsta govorov zaključila z lepimi besedami tajnika Jugoslov. strok. zveze Gajška.

Nato je predsednik shoda dal proti vsemu pričakovanju vse velike množice besedo tudi dr. Ivanu Stanovniku, ki je iznesel svoje bagatelne zadevice ne samo v iznenadenje, ampak tudi v veliko nejevoljo navzočih. Njegove neresnične insinuacije je krepko zavrnil med velikim odobravanjem tajnika S. L. S. gospod Gabrovšek.

Nato je stopil na oder zopet g. Franc Terseglav, ki je med največjo tišino in pozornostjo vseh navzočih poudaril, da na to zborovanje Krekove mladine, ki si je hotela s tem sestankom začrtati trdnjša in globljejša pota in se navzeli nove vzpodbude, ta incident, ki je velik škandal, ni spadal. Na Sv. Joštu smo prišli, da se navzamemo duha edinosti, trdne notranje vezi, medsebojne ljubezni, resnega in globokoga izvrševanja praktičnega krščanstva. Te vrste spori pa se naj rešujejo med štirimi stenami. Ne razpore, ampak duha vzajemnosti in najtesnejšega bratstva, resnega in globokoga dela, to hoče idealna Krekova mladina. Najvišja je stranka, največja vrednota njena edinost, temu je žrtvovati vse, čisto vse, oseba je nič, skupnost vse!

Vsi navzoči so z navdušenim ploskanjem temu pritrjevali. Shod je pokazal, da je kršč. socializem neločljivo vreden v ves katoliški pokret, ki ga politično predstavlja Slovenska ljudska stranka, in da se tako delavske kakor kmetijske množice v tesni zvezi z našo krščansko inteligenco oklepajo stranke, ki ji ne morejo škodovati razne enodnevnice kaprice, ambicije in lahkomišelnosti.

Naj bo g. dr. Stanovnik prepričan, da je vihar, ki ga je mislil uprizoriti proti SLS, vihar v kozarcu vode, in da bo posledice nosil sam, SLS pa je s svojo odločitvijo v zadevi Stanovnik pokazala, da je zdrav organizem, v katerem vlada enotnost načel in železna disciplina.

Deželni dvorec in ljubljanska univerza.

Izjava dr. Antona Breclja.

Zagrebski »Obzor«, ki je že opetovano nasel raznim čenčarijam, objavlja vest, da je »baje oblastni odbornik dr. Breclj raznesel govorico«, da bo oblastni odbor prevzel poslopje, v takerem je sedaj ljubljanska univerza in tam nastanil svoje urade, univerzi pa odstopil eno izmed vojašnic, ki so njegova last.

Naš urednik se je v tej stvari obrnil na dr. Breclja za pojasnilo. Dr. Breclj je izjavil: Za ljubljansko oblastno skupščino in naš oblastni odbor velja izjava, ki jo je dal načelnik finančnega oddelka dekan g. Skubie v javni seji skupščine, da bomo našo univerzo čuvali kot punčice svojega očesa. Tej izjavi ostajamo zvesti. Zato nam niti na misel ne pride, da bi univerzi ovirali napredek in ji odvzemali streho. Nasprotno! Dokler se univerzi ne posreči dobiti drugih primernih prostorov, bomo vse storili kar je v naših močeh, da se bo univerza v naši hiši dobro počutila. Nikdar nisem jaz dal nobene izjave, ki bi imela drugi zmisel kakor ta.

△ Opozicionalec je postal Pribičević. Pravi, resnični opozicionalec v svojih govorih na volivnih shodih. Zadnje nedeljo je v Plaškemu rekel, da je naša zemlja »arnautluk«, da ti kraji glede sistema vladanja ne spadajo v Evropo ampak v Azijo. »En radikalski lopov ima v novih krajih večji upliv, kot sto iskrenih rodoljubov.« — Z dveh strani je zanimal t. gromovnik. Prvič, ker istočasno njegovi ljudje glasujejo z vlado, pri vsaki priložnosti, če le upajo, da bi jim to glasovanje moglo koristiti pri kaki »kombinaciji«, drugi ker je pod Pribičevićovo vlado bilo še slabše in je v Sloveniji dobesedno veljal Pribičevićev stavek, da je en samostojno-demokratski lopov imel večji upliv kot ves ostali narod. In če pride Pribičević v vlado, bo zopet tako, le pred volitvami pozna SDS svobodo, mir in druge take lepe reči.

Kmetijski dan na Trški gori

pri Novem mestu bo na binkoštni ponedeljek, dne 6. junija t. l. po tem-le sporedu: Ob 9 dopoldne sv. maša v romarski cerkvi, zatem pridiga g. prošta Čerina, potem pa veliko zborovanje zunaj cerkve, na katerem nastopijo odlični govorniki. Med govori nastopi pevski zbor. — Može in fantje! Na agitacijo za veličastno udeležbo! Na binkoštni ponedeljek vsi na Trško goró!

Beležke

△ Vpliv SDS »Narodni Dnevnik« takole označuje: »Ne more biti Slovenec bolj brez vpliva, kakor če je za SDS. Ni danes slabše legitimacije kakor je članstvo pri SDS in v političnem življenju ravno toliko vredno. ko-

Manifestacijska proslava desetletnice majske deklaracije

v veliki dvorani hotela Union v nedeljo, 29. maja 1927 ob desetih dopoldne.

Spored:

1. Akademski orkester. Koračnica.
2. Slavnostni govor oblastn. poslanca g. prof. E. Jarca.
3. Kvartet: Koroške narodne pesmi.
4. Govor narodnega poslanca g. Fr. Smodaja.
5. Kvartet: Koroške narodne pesmi.

K obilni udeležbi vabi

»SLOVENSKA STRAŽA«

likor velja v gospodarskem članstvo pri Slovenski banki. Če hoče torej Slovenec voditi najbolj nerealno politiko, potem gre v SDS. Kaj pa naj po vsem tem rečemo o naprednjakih, ki hočejo »napredno fronto« pod okriljem SDS?

Zaključek svetovne gospodarske konference

MANIFESTACIJA ZA RAZOROŽITEV.

Zeneva, 24. maja. (Izv.) Zaključna seja svetovne gospodarske konference je bila velepolitična. Voditelj švedske delegacije, znani pacifist Anders Oerne je brez ovinkov opozoril na zvezo med politiko oboroževanja in med gospodarstvom posameznih držav. Vse ko 3.8 milijard dolarjev se vsako leto vrže na oboroževanje, samo Evropa daje v ta namen 1.2 milijarde dolarjev, čeprav mirovne pogodbe omejujejo oboroževanje. Kar Evropa izda za oboroževanje v enem letu je ravno toliko kolikor je Amerika izvozila denarja v Evropo v l. 1923—1926! Apelira na društvo narodov, da omeji oboroževanje svojih članov! Resolucija v tem smislu je bila soglasno sprejeta.

Nato se je razpravljalo o novi organizaciji gospodarske konference. Pri tej priliki je Rusinjski ostro obsodil društvo narodov. »Mi nismo član društva narodov«, je dejal sovjetski zastopnik, »in nimamo namena pristopiti k društvu narodov. Društva narodov ne smatramo za orodje miru, ampak za orodje gošpodujočih velesil za tlačjenje manjših narodov.«

NOVA BOLGARSKA VLADA?

Po vesteh iz Sofije trdijo v dobro poučenih krogih, da se bodo takoj po zakonodajnih volitvah izvršile spremembe v bolgarski vladi. — Novo izvoljeno sobranje, ki se sestane 15. junija, bo že otvorila nova vlada, o kateri se še ne ve pozitivno, ali bo še njen predsednik g. Ljapčev.

To in ono

+ Vozovi na pogon z bencinskimi motorji. Graška tovarna vagonov je pričela izdelovati železniške vagonne na pogon z bencinskimi motorji. Tem vozovom je brez dvoma pripisovati veliko bodočnost. Voz je moderno zgrajen, ima lepo opravo in okrog sedežev. Pogon oskrbuje avtomobilski motor. Vagon, ki lahko doseže hitrost brzovlaka, imamo prednost, da je kakor avtomobil takoj pripravljen za vožnjo. Pogon je izredno pocen. Vse kaže, da bo ta novi tip avtomobilu v veliki konkurenci. V Gradcu dela železniški ravnateljstvo poskusne vožnje, ki so se pravo dobro obnesle.

+ Kava in lepota. Kava je dala povsem najrazličnejšim praznim veram. Med ženskimi svetom je zelo razširjeno mnenje, da dela kava človeka lepega. Najbolj velja to za hladno oziroma mrzlo kavo. Ali je res kaj na tem? Znano je, da postanejo ženske, ki so blede obraza, po uživanju mrzle kave rahlo rdeče. Kofein namreč povzroči močnejše delovanje krvi. Nenaden tok krvi je zlasti na blede obraze najbolj viden. Ta na lahek način pridobljena lepota kmalu izgine in obraz postane še bledejši. Prazna vera, ki torej ne bo žetkega sveta polepšala trajno!

+ Španija je dežela najstarejših ljudi. Prazni ljudem štetju živi namreč v Španiji 355 nad 100 let starih ljudi.

+ Zobozdravniki porabijo letno na vsu svetu eno tona zlata za plombaranje zob.

+ Trajanov most. V Španiji je čez reko Tago pri mestu Alcantra most, ki je star 180 let. Zgradil ga je gradbenik Rimljan Calpurnius Lacer. Most je dolg 600 čevljev in širok. Stoji na 5 podstavkih. Loke se spenjajo nad vodno gladino v višini 172 čevljev. Most nosi ime: Trajanov most.

+ Poročeni otroci. V Indiji, deželi otrok zakonov, je bilo po zadnjem ljudskem štetju iz l. 1920, nad 250.000 dekle v starosti pod 5 let, ki so že poročene.

Kaj se godi doma

Shodi SLS.

Okrajna zborovanja delegatov in zaupnikov SLS v šmarnem okraju so se vršila ob ob polnočevilni udeležbi zadnje 3 nedelje: 8. maja v Kozjem, 15. maja v Rogatu in 22. maja v Šmarju. Govorili so vsi oblastni poslanci šmarnega okraja: Turk, dr. Ogrizek, Kranjc in Tovornik. Poročali so o političnem položaju v državi, o proračunu oblastne skupščine, o okrajnih zadevah, o časopisu in organizaciji. Glavni sklepi zborovanj so zadevali organizacijo in priprave za bodoče občinske volitve. Jugoslovanskemu klubu so zborovalci izrekli toplo zahvalo za njegove velike uspehe.

Volivni shod SLS v Jurkloštru je imel v nedeljo oblastni poslanec g. Matevž Deželak. V priprosti besedi, pa prav živo je opisal velike zasluge SLS za kmečko ljudstvo. Še soli ni pozabil, ki se je pri kilogramu pocenila za 2 K. Z živimi zgledi je pokazal napeto poslušajočim volivcem, katere stranka vestno uporablja ljudski denar in katere ga brezmišlivo zapravlja. Koncem govora so mu poslušavci glasno klicali: živio SLS! V Jurkloštru se jasni in se ljudstvu odpirajo oči!

SLS v Temenici pri St. Vidu pri Stični v nedeljo, 22. maja, popoldne ob 4 je imel g. poslanec Erjavce shod v Temenici pri St. Vidu. Pojasnil je delovanje poslancev SLS v Belgradu in razložil, kaj se je storilo in kaj se še namerava storiti v oblastni skupščini v Ljubljani. Zanimivo poročilo so zborovalci pazljivo poslušali. Gospodu poslancu Erjavcu in vsem poslancem SLS so izrekli zaupanje in zahvalo. Na shodu so zborovalci tudi preresetavali, kako bi dovršili tolikanj potrebno cesto po temeniški dolini. Žalibog so nekateri občani tej cesti nasprotni, ker je ne bodo vsi mogli uporabljati. Večina občanov je pa želi, ker so prepričani, da so dobra občila korak za povzdigo gmojnega stanja. Deželni zbor je že pred vojno ukrenil vse potrebno, da se zgradi ta cesta po temeniški dolini. Vojna je pa tudi ta načrt, kakor mnogo drugih, uničila.

Shod SLS v Pišecah, dne 22. t. m., je bil brez agitacije izredno lepo obiskan. Hvaležni smo poslancu Škobernetu za njegovo jasno poročilo o stanju in notranji politiki naše države. Mnogotera vprašanja sta nam pojasnila naša oblastna poslanca Podvinski in zlasti še Tračnik s svojim izvrstnim poročilom o delovanju v oblastni skupščini. Velikšno zborovanje se je zaključilo s sledenjo soglasno sprejeto resolucijo: »Somisljeniki SLS, zbrani na javnem shodu v Pišecah, dne 22. maja 1927, izrekajo načelniku g. dr. Antonu Korošcu in Jugoslovanskemu klubu sploh popolno in neomajano zaupanje ter iskreno zahvalo za spretno in uspešno vodstvo slovenske politike v Belgradu. Zborovalci uvidevajo pomen doseženih uspehov, katere je rodila politično prijateljska vez naše delegacije z radikali. Naši narodni zastopniki naj zopet in zopet iščejo prijateljskih stikov z vsemi tistimi parlamentarnimi skupinami, katerim je poleg interesov pokrajn, katere zastopajo, tudi za blagor Slovenije.

Enako zaupanje in priznanje izreka zbor naša oblastna poslancema.

10 letnica majske deklaracije.

V vsaki šolski razred deklaracijsko diplomo! V soboto, 28. t. m., dopoldne se v vseh šolah proslavi trenutek, ko se je pred desetimi leti v dunajskem parlamentu čitala naša deklaracija. Zeleni je, da do tega trenutka visi v vsakem šolskem razredu deklaracijska diploma, ki naj si jo mladina sama nabavi pri Jugoslovanski Matici za 10 Din in jo primerno okraši. Tako bomo res v duhu in resnici med našo mladino proslavili ta spomin. Prosimo vsa ravnateljstva in učiteljstva, da na tak način vcepi za stalno spomin deklaracije na naših šolah.

Vestfalsko pismo.

VI.

Ne vem, odkod so prišle v moje zadnje pismo k stavku »potreba po duhovniku je tolika, da bi ga bilo treba izkopati iz tal«, besede: »ne pa iz kake pisarne«. Ali mi je to dodal tiskarski škrtar, ali kakšen drug škrtar je bil to, mi ni znano. Saj ta dodatek nima nobenega smisla. Ali dobimo potrebnega duhovnika iz pisarne ali ga izkopljemo iz tal, samo da ga dobimo! Kakor pa zdaj kaže, ne bomo dobili nobenega. Na svoja privatna pisma, ki jih v tem oziru pišem na naslove, odkoder sem pričakoval tozadevne pomoči, dobivam negativne odgovore, ali sploh nobenega odgovora. Vsi narodi so že poskrbeli za svoje ljudi. Na Francoskem je 36 poljskih duhovnikov; češki in madžarski so obiskali svoje rojake za veliko noč, — a slovenskega ni od nikoder. Pa pravite, da takih ni, kakor ste Slovenci!...

Se enkrat prosim, da se usmilita naših zapuščenih rojakov! Pridite, pridite, gospodje, v te kraje! V boste lahko pridigali, kar boste hoteli, tu ni kancelaragrafa! V Nemčiji ga ni več, v Holandiji ne, v Belgiji ne; kolikor mi je znano, tudi na Francoskem ne. Edino v Jugoslaviji ste tako srečni, da ste ga dobili.

Zdaj sem se pa spomnil! Ze pred nekaj leti sem spisal tri govore zoper kancelaragrafa, takrat ko so ga nam že obetali, in mislim, da jih imam še. Če se ne motim, bodo v moji omari v Društvenem domu na Homecu. Mislim sem že, da jih ne bo treba nikoli rabiti, zdaj pa vendar kaže, da bi jih bilo dobro pri-

Brošura o majske deklaraciji je včeraj izšla in je bila odpelana vsem, ki so jo naročili. Brošuro priporočamo vsem govornikom pri slavnostnih prireditvah v spomin na desetletnico majske deklaracije in sploh vsem, ki jih zanima potek tega zgodovinskega dogodka. Brošura obsega 20 strani in stane 3 Din, po pošti 25 para več. Naroča se jo pri Jugoslovanski Matici v Ljubljani.

Prižgite kresove! Spomin na majske deklaracije, s katero je naš narod pred desetimi leti neizprosno terjal svojo pravico do svobodnega življenja, se proslavi 29. maja po celi Sloveniji kar najsvečaneje. Zvečer pa naj zagorijo po vseh gorah in gričih daleč preko meja naše svobodne domovine vidni kresovi, simbol naše plamenete ljubezni do domovine in upanja v boljšo bodočnost našega naroda.

Majniška deklaracija v svitu slovanskih političnih idej in zgodovinskih dejstev. Spisal dr. Josip Puntar. 1927. — Pod tem naslovom je izšla 20 strani obsegajoča brošura g. dr. Josipa Puntarja, ki osvetljuje majniško deklaracijo s slovanskega stališča, se spominja 1. vseslovenskega shoda 1. 1848. v Pragi, opisuje zgodovinski 30. maj 1. 1917. in konča s pogledom v bodočnost. Brošura je pisana jasno in navdušeno in bo služila družinam, šolam, društvom, govornikom. Sežite po njej!

„Prosvetna uprava v Ljubliani pod škofovsko komando.“

Z ozirom na tozadevni senzacionalno pristrženi članek »Jutrac imamo avtentično odgovoriti tole: Telovadni nastop šolske mladine dne 29. maja še ni končno javno prepovedan, ker ima o tem odločiti ministristvo prosvete, kateremu je zadeva predložena. Prosvetni oddelek je prepovedal nastop srednješolske mladine radi nedostojno oblečenih deklet. Škof ni vložil protesta proti telovadbi sami, ampak proti nedostojnim oblekam. Škof tudi ni interveniral radi skolestva. Sicer se sedaj po vsem svetu vodi debata o oblekah dijakinj pri telovadbi. Prosvetni oddelek je tudi pozval Društvo telovadnih učiteljev, da o tem poda svoje mnenje in tozadevne predloge, ki naj bi se izkristalizirali v vsestranski debati.

Krvav prepir.

Na severno obmejni finančni stražnici pri Čmureku sta se sprla med seboj v ponedeljek dva finančna stražnika. Med prepriom je zagrabil eden od stražnikov za puško in ustrelil proti tovarišu, 27letnemu Andreju Derewicky. Kroglja je zadela Andreja v prsa in se je zgrudil težko ranjen. Poklicali so mariborski rešilni oddelek, ki je nudil ranjencu prvo pomoč in ga tudi prepeljal v mariborsko splošno bolnico. Obstreljeni Rus bo okrevaj, ker se mu je v terek dopoldne ustavilo bruhanje krvi iz prsne rane.

Vojak ustrelil vojaka.

Dne 4. maja t. l. je v Kumanovem (Južna Srbija) po nesreči ustrelil nek rekrut desetnika Ivana Kotnika, doma iz Slovenjgradca. Kroglja mu je šla skozi glavo in je bil na mestu mrtev. Dotični vojak je v preiskovalnem zaporu. Ivan Kotnik je bil z vojaško častjo pokopan na tukajšnjem vojaškem pokopališču. Zalujočim roditeljem naše globoko sožalje!

Divje svinje na Pohorju.

Ze skoraj eno leto so se, najbrž iz Hrvatske, priklatile dve ali tri divje svinje. Čeravno so jih domači lovc prično zasledovali, da ustrežejo ukazu okrajnega glavarja, naj se pokončajo, jim vendar niso mogli do živga 17. majnika pa je imel g. Slavko Godec, veleposestnik na Rdečem bregu, iz-

vanredno lovsko srečo. Okoli pol pete ure je hodil po gozdu in ugledal je dve svinji in 16 majhnih kakih 6 tednov starih, prašičkov, ki so se pasli v hrastovem gaju. Na kakih 70 korakov se jim je približal; starejša velika divja svinja ga je nekoliko vendar zavohala in je skočila za hrast, v tem pa jo je že zadela smrtonosna krogla in se je mrtva zgrudila. Tehtala je 83 kilogramov. Druga svinja in prasci so po strelu zbežali v gozd. G. Godec je potem takoj obvestil sosedo in so še dopoldan šli divjačino iskat. Sreča jim je bila tudi to pot mila in g. Godec je ustrelil še drugo svinjo in enega mladiča. Sosed g. Karničnik je ustrelil tudi enega mladiča, enega pa je ujel lovski pes in so ga živega dobili ter ga imajo doma zaprtega. Druga svinja je tehtala 75 kg. Res lepa lovsko sreča. Sedaj bodo skušali dobiti še onih 13 mladičev, ker ne gre, da bi se tukaj zaredili, delajo namreč na njih veliko škodo. Ta izvanredni plen na Pohorju je bil fotografiran in če bo slika dobro izpadla, vam jo pošljemo.

Slovenci v Italiji

Čudno „narodno“ glasil.

Pisanje »Edinosti« ob priliki prihoda italijanskih akademikov v Gorico je izzvalo na Primorskem najrazličnejše komentarje. Splošno pa je mnenje, da nima list več niti drobtinice slovenske pristnosti in domačnosti; tudi njegova »narodnost« je prav svojevrsna. Članek »Odhod goliardov« v »Edinosti« od 20. t. m. je izzval silno ogorčenje pri slovenskih akademikih. Mi samo poročamo in se v zadevo samo na sebi ne bomo spuščali. »Edinosti« piše med drugim: »Razne vti se je odneslo goriško prebivalstvo po toliki študentovski pojavi. Opazili so vsi, da vsega bučnega, otroško razposajenega veselja ni vzgalo, kot, žal, pri naši mladini, popivanje, ampak le vroča južna nemirna kri...« In še dalje: »Tej treznosti vseh teh tisočev mladeničev se imamo zahvaliti, da ni prišlo do nikakih incidentov, kot so se jih nekateri bali...« Ali je kaj žudega, da je ta kvalifikacija slovenskega dijaštva v primeri z italijanskim tako razburila slovenske akademike? Slovenski dijak se bodo za tako izpričevalo pred italijansko javnostjo »Edinosti« zahvalili. Ali je bilo treba dati slovenskemu dijaku pečat popivanja? Kdor boče povikavati italijanske goliarde, lahko stori to, ne da bi pri tem pljuval na našo mladino! V isti sapi »Edinosti« zopet ponavlja pesem o incidentih. Par dni poprej je »Edinosti« pisala o »topli želji naših ljudi, da bi mirnega poteka slavnosti nič ne motilo...« Mari se je goriško ljudstvo res tako izkivalno vedlo, da se imamo le treznosti vseh teh tisočev zahvaliti, da ni prišlo do nikakih incidentov? Komplimenti so včasih na mestu, a taki, ki žalijo slovensko ljudstvo, nikdar!

Gorjari.

Mario Nordio se še ni izpisal v svojih leposlovnih popisih Dalmacije. Šel je po naročilu »Piccola« v Dalmacijo, da popiše »kalvarije« dalmatinskih Italijanov, a našel ni ne kalvarije ne... Italijanov; zato popisuje sedaj v svojih dolgih člankih krasoto Dalmacije, rimske in benečanske ostanke, zato je sedaj iznašel svoje razgovore z imenitnimi Jugoslavlani, ki jih on seveda vedno spravlja v zadrego. Razgovarjali so se celo o trizizmu; tudi v tem vprašanju jih je pokosil. Nazadnje so prišli na razmere na Primorskem. Ta bitka je bila hujša, a pomagal si je s pravom in ko je še njegov mednarodni jus odpovedal, je Jugoslovonom zabrusil v obraz: Gorjani (gente di monte)! Mario Nordio, mar bi bil doma... mar bi bil... doma ostal! — Na psovke ne bomo odgovarjali, pač pa nekaj besed k Nordiovej izjavljem o krasnem življenju Slovencev v Italiji.

»Nikdo ne nadleguje Slovencev v Italiji — odgovarja Nordio Jugoslovanu, čigar imena ne izdati. — Respektirani so in nemoteno živijo; na-

stopili smo le proti posameznim agitatorjem... Enake pravice, enake dolžnosti. Tu pa sem videl stvari, nad katerimi se mora zgrazati tudi opazovalec, ki bi rad pomiloval intransigentnost in nestrpnost mladih in gorečih ljudi kakor ste vi... In šole? O šolah bi se dalo razpravljati — nadaljuje Nordio — (Da, da, razpravljati bi se dalo, a ne samo o šolah! —), toda Italijo ne veže nikak pogodba, kakor n. pr. Jugoslavijo... — Toda juridične strani vprašanja vi ne razumete: Italijani v Dalmaciji so italijanski državljani, Slovenci v Italiji so italijanski... V tem tihi vse nesporazumljenje...« To »nesporazumljenje« je »Piccolo« označil v podnaslovu: »Curiose incompressioni jugoslave« (Smešna jugoslovanska nerazumevanja). Po tej poti se gotovo ne bomo razumeli. Mario Nordio je hotel reči: Vaši Slovenci so naši državljani, mi smo jih podjarmili, mi ukažemo in če hočemo jih odvečemo tudi na liparske otoke! Ta pravica nam je dana na podlagi mednarodnega prava. Da, tu se ne razumemo in se ne bomo nikdar! Pravo in pravičnost se, po naše, ne krijeta. Generalni tajnik fašistovske stranke Turati je te dni v Kanalu vzkliznil: »Italia, donna della giustizia!« Italija je žena pravičnosti! Ali je res? Italije ne vežejo mednarodne pogodbe. Dobro. A kje so svečane obljube predsednika senata in poslanske zbornice, zagotovilo samega italijanskega kralja v prestolnem govoru, da se bo s Slovenci lepo postopalo?

Mario Nordio trdi, da se v Dalmaciji Italijanom pisma odpirajo, da pisma sploh ne prihajajo. Če bi se to kdaj zgodilo, bi bilo gotovo obsojanja vredno. A kaj se dogaja na Primorskem? Ali ve Mario Nordio, da obstoji na Primorskem zakon, ki veleva, da se morajo vreči v koš vsa pisma, ki imajo poleg italijanske krajevne označbe tudi slovensko? Ali ve Mario Nordio — da navedemo samo en slučaj, — da noben Slovence ne stavi več na pošto pisem v Ajdovščini, ker jih uradnik odpre in ne da naprej? — Na koncu se Mario Nordio naveliča diskusije z Jugoslavlani in se vrača proti Splitu ter popisuje potnike, ki jih sreča: »Tu pa tam srečamo majhne gruče potnikov, slabo oblečenih in s culo polno cunj in privezane na palico. Bodoči meščani: Gorjani (gente della montagna), ki prihajajo v Split iskati dela...«

Izpred sodišča

VOJVODINSKI ORJUNAŠI NA ZATOŽNI KLOPI.

Lansko leta na Vidov dan, 28. junija, je nastopila Orjuna z vso vehemenco v Prešernovi ulici, težko obstrelila 3 stražnike, več jih pa lahko ranila. To je bila pa usodno zanj in prav za prav smrt celi organizaciji. 22. junija je namreč Mestna Orjuna št. 10 — Udmat naznanila policiji, da na Vidov dan razpiše svoj prapor in sicer na prostoru pred šentpetersko vojašnico K razviti se je pripeljala Orjuna iz vseh krajev, zlasti močno je bila zastopana Vojvodina. Vojvodinski Orjunaši pa niso nosili običajnih čepce, v Ljubljano so prišli v čeladah in oboroženi. V začetku je policija dovolila, da se sme orjunaški spreved pomikati tudi po Prešernovi ulici, pozneje pa, ko je italijanski konzulat na Vidov dan izobesil svojo zastavo, je policija, da se izogne neprilicam in da prepreči incidente pred konzulatom, dovoljenje umaknila in pravčasno obvestila predsednika šentpeterske Orjune, da skozi Prešernovo ulico in sploh mimo ital. konzulata ne sme spreved.

Po razviti prapora se je izpred šentpeterske vojašnice jel pomikati spreved. Bilo je okrog 800 Orjunašev, med temi kakih 500 uniformiranih, kakih 250 pa v čeladah. Kretili so v Wolfvo ulico, toda pred Zvezdo je že stal prilično močan policijski kordon in spreved zadržal; pred kordonom je prišlo do prerekanja, debate se je udeležil dr. Leontič in inž. Kranjc. Obveljal je Leontičev predlog in spreved se je jel umikati in odkorakal na veselični prostor pred šentpetersko vojašnico. Na veseličnem prostoru pa so se posamezni orjunaški oddelki začeli živo prerekati. Eni so naglašali, da je bil povsem na mestu umik in da na ta način ni prišlo do konflikta, vročokrvneži so pa trdili, da je bila z umikom omadeževana orjunaška čast in da bi bilo na vsak način treba kordon prebiti. Prišlo je do sklepa, da rešijo orjunaško čast. Odkorakalo je z veseličnega prostora kakih 150 Orjunašev, večinoma Vojvodincev. V početku so korakali v četverostopu, na Marijinem trgu pa v osmerostopu in odkorakali v Prešernovo ulico. V prvi vrsti so šli najpomembnejši in najmočnejši. Ko je policija — okrog 40 mož — zajela Prešernovo ulico, so se prve orjunaške vrste začele zaganjati vanjo in neki Vojvodinec je zakričal »napred«, v roki držal revolver in ga enemu stražniku nameril na prsa, z glavo se pa rinitil naprej. Drugi je zagrabil višjega stražnika Grošlja, tretji je strgal viš. stražniku Jazbecu pendrek in borba je bila neizogibna. Stražniki so imeli strog nalog, da pod nobenim pogojem ne smejo prepuštili prehoda in so seveda morali napram toliki premoči uporabljati pendreke, zlasti pa še napram oboroženi premoči. Borba je trajala kakih deset minut. Naenkrat je pa padel strel in dokazano je bilo ponovno, da je padel iz vrst Orjunašev. V kratkih presledkih je padlo še kakih dvajset strelcev in izmed stražnikov so se zgrudili težko ranjeni okoliški nadzornik Grzinčič, Marko, Hlebec Simon in Humar I. Tedaj šele je policija pritisnila z vso silo in zadnje vrste Orjunašev so začele bežati, sprednje se pa v vojaški formiranosti umikale in oddajale proti kordonu strele. Policija je potem s pomočjo orožnikov zaprla veselični prostor in posamezne Orjunaše preiskala. Orožja ni bilo, razen pri dveh; kam je šlo, nihče ne ve. 29. junija je bilo precejšnje število aretiranih, nekaj jih je bilo v kratki dobi izpuščenih, nekaj so jih pa pridržali do 13. julija v zaporu v tukajšnjih zaporih in razprava proti njim se je vršila šele včeraj 24. junija. Obtoženci niso bili navzoči, pač pa jih je zastopal dr. Cepuder. Pri zagovoru se je skliceval, da so bili razburjeni, ker se jim kot borec za domovino ni dovolil miren prehod skozi Prešernovo ulico; nameravali so po vselejnske karte. Policija naj bi bila zastražila konzulat. Drugače je pa naglašal, da mora policija biti v takih prilikah pomirljiva. Ker se ni moglo dognati, kateri Orjunaši so streljali, je bil cel proces otekočen. Vojvodinci so bili toženi po § 93 s. k. z. Ker se ni bil nihče v življenju kaznovan, je senat upošteval vse možne olajševalne okoliščine. Za pričo so bili klicani stražniki, med temi takrat vsi kolikor toliko ranjeni. Niso pa zahtevali kake odškodnine. Po kratkem posvetovanju je senat izrekel sodbo: Kovačević, Pilič, Rapajec se obsojajo na 14 dni zapore, Čagar, Krpan pa na 10 dni zapore. S to razpravo je bil torej končan proces.

vam knjižico pošljem. Prepričan sem, da se vam vaši naročniki zaradi tega ne bodo pritožili. Kdor bo začel brati, ne bo nehal.

V uvodu pravi pisec: Knjižica bodi samo mal prispevek k zgodovini kulturnega boja, spomini, bridki in veseli, na težki, a veliki in lepi čas, na znamenito dobo cerkvene zgodovine v naši domovini. Kdo ve, kaj nam še priinese prihodnost, če se podobni časi in boji zopet ne povrnejo. Za take čase je preteklost najboljša učiteljica. Ona more tistim, ki bodo za nami morali za Cerkev božjo trpeti, vjeovati in žrtvovati, nuditi pouka, tolažbe in poguma. Obenem bodi knjižica spomin na moža, polnega vere in krščanskega junaštva, ki je do pitice izpolnil, kar je dne 3. avg. 1873 pri studencu sv. Ludgerija v Billerbecku slovesno obljubil: »Jaz nisem vreden, da sedim na sedežu sv. Ludgerija; a ker me je Gospod nanj poklical, se mu zahvalim, da mi je dal najtrdnjejšo voljo, da za obrambo od Ludgerija nam izročene rimsko-katoliške vere vse dam in vse prenesem. Naj mi vzamejo last in posest, imam je za blato; naj mi odbijejo glavo, — do tega me ne bodo nikdar in nikoli pripravili, da bi žrtvoval le eno pitico ali vejico od svoje prevzete dolžnosti.«

Omenim naj še, da je bil Brinkmann tovariš Kettelerjev, ki je bil tudi iz naše münsterske škofije. Oba sta bila kaplana na neki zanemarjeni župniji in sta jo popolnoma prenovila.

Prosim, berite to! Boste vsaj malo spoznali nemški »klerikalizem«, ker meni ne verjamete, kakšen da je. Samo to bi mi bilo žal, ko bi s to knjižico kulturni boj v Jugoslaviji — preprečil.

vleči na dan. — Jaz mislim, da bi bilo najbolje, da privedemo kancelaragrafa do absurdnosti! Kako, tega seveda ne bom tukaj povedal. Kaj mislijo jutrovc in drugi svobodomiselnici v Jugoslaviji, da smo duhovniki vrabci, ki se dajo preplašiti z bezgovno pištolo? Mene je malo vojske zmirom veselilo, — zato sem pa ustanovil »Sveto vojsko«, — vojske zoper vso hudobijo in grdobijo; in zato bi me tudi vojska s kancelaragrafom prav posebno veselila. To bo nekaj špasa, — če res do tega pride!

Ker sem tukaj na Nemškem proučil zgodovino nemškega kulturnega boja, bi mi bila ta stvar v posebno zabavo. Priznam, da je bilo nemškimi škofom, duhovnikom in katoliškemu ljudstvu v kulturnem boju mnogokrat bridko in grenko. A tudi kelih Gospodov je bil grenak, pa se ga ni branil. In kakor je ta kelih, do dna izpit, prinesel svetu odrešenje, tako je tudi kulturni boj na Nemškem prinesel katoliški Cerkvi novo življenje. Morda bi bilo v teh dneh, ko pravite, da v Jugoslaviji nekaj diši po kulturnem boju, tudi za vas zanimivo in poučno slišati kaj o kulturnem boju v Nemčiji. Cele zgodovine vam ne morem podati, a v rokah imam knjižico, ki nam kaže živo sliko razmer, trpljenja, poguma in verskega navdušenja katoličanov onih časov. To je knjižica »Johann Bernard Brinkmann, Bischof von Münster, im Kulturkampf«. Spisal njegov bivši kaplan Schürmann. Prevod te knjižice bi bil v sedanjem trenutku kot naš lašč za podlistek v »Slovencu«. To je bolj zanimivo kakor vsaka povest, ker je pisano tako, da človek ne more nehati brati, a ni plod gole fantazije, marveč sami zgodovinski dogodki. Če ste, g. urednik, s tem zadovoljni,

Državna razredna loterija.

Izrečani dobijki dne 21. maja 1927.

Efektna banka M. Jankole, Ljubljana.

0558 269 466 001 786 847 757 181 221 432
 265 593 058 224 307 477 708 264 007 889 511 305
 292 431 781 (2000) 769 320
 1900 056 494 (2000) 751 674 200 768 591 862
 593 598 299 920 150 (10.000) 295 327 320 685
 (2000) 301 580 929 882 886 652 159 811
 2158 011 082 598 342 (2000) 209 920 439 712
 668 946 005 250 614 185 883 746 (2000) 303 749
 977 126 (2000) 113 879 662 418 325 793
 3705 644 477 488 441 741 883 603 929 588 655
 977 317
 4856 845 461 115 896 369 771 996 921 323
 668 153 655 934 (2000) 019 298 466 482 563 442
 (2000) 037 181 494 (2000) 815
 5126 067 847 352 064 515 687 035 654 159
 086 413 498 323 739 141 900 754 410
 6639 984 628 108 850 (2000) 685 089 423 674
 269 599 922 385 469 347 963
 7945 608 854 958 716 983 261 002 885 080
 823 469 083 229 335 723 980 058 464
 8468 539 747 739 079 349 359 981 208 037
 047 380 587 637 (2000) 475 852 904 (2000) 713 922
 (2000) 887 608 879 525 618
 9161 874 670 170 293 503 600 653 428 273
 139 596 840 928 535 623 935 929 143 673 069 701
 154 932 155 413 046
 10998 102 137 048 960 (4000) 070 927 479 880
 198 375 739 103 201 573 110 865 937 000 312
 11860 191 444 558 911 674 587 403 574 400
 389 771 595 218 220 898 991 776 131 941 014 051
 278 223 406 926 093 508
 12194 659 042 389 469 878 499 253 822 130
 065 885 561 147 487 957 276 043 303 676 374 523
 950 939 572 835 598 709 000 174
 13519 688 883 083 721 799 465 982 145 091
 053 229 651 890 695 680 (2000) 755 045 213
 14318 847 067 676 131 599 870 885 719 913
 899 301 968 285 605 598 (2000) 064 952 774
 15799 700 927 243 796 308 533 613 783 435
 165 776 457 (2000) 686 079 687 605 459 036
 16250 (2000) 982 686 290 881 903 175 054
 987 113 809 (2000) 362 992 280 316 901 483 (2000)
 009 649 408 539 847 755 123 194 910 611
 17144 470 570 759 205 293 685 (2000) 696
 351 519 (2000) 852 588 206 888 856 (2000) 976
 135 022
 18024 (2000) 203 433 746 975 166 737 542
 163 471 637 484 067 948 884 410 885
 19102 052 753 581 248 612 313 649 501 184
 274 441 705 247 958 586 435 486 757 489 295 206
 384 940 913
 20276 532 965 478 985 496 608 909 056 236
 577 905 634 346 985 127 461 482 913 929 816 382
 21719 532 403 068 992 114 406 418 829 043
 282 139 615 310 376 663 980 975 413 872 030 208
 484 806 919 890
 22289 628 213 900 620 139 286 789 (2000)
 007 629 492 938 572 126 916 948 862 248 907 480
 941 814 785
 23750 617 706 362 136 587 122 699 872 597
 296 278 505 994 780 367 325 221 465 488
 24142 (2000) 470 379 623 691 693 898 900
 713 469 468 684 073 030 140 811 149 604 146 810
 004 390 628 417 862 218 907 480 941 814 785
 25485 449 844 (2000) 910 293 967 570 133
 090 393 103 743 746 949 911 000 (2000) 052 (2000)
 26973 359 133 764 131 (2000) 006 799 639
 164 999 871 834 905 (2000) 252 449 841 274 984
 263 069 438 142 627 354 (2000) 352 962 523 076
 784
 27177 568 015 948 090 055 423 622 403 103
 763 889 803 065 672 (2000) 804 209 469 516 194
 014 842
 28848 341 773 079 018 244 571 062 534 139
 438 612 756 (2000) 886 337 103 951 994 235
 29620 469 408 297 (2000) 360 486 266 413
 187 379 091 528 447 558 317 706 414 420 533 815
 299 577 524 647 896 (2000) 120
 30031 056 209 112 131 971 807 430 488 155
 492 670 051 605 927 044 097 486 325 840
 31515 150 880 802 531 125 315 225 244 (2000)
 925 578 797 198 557 681 608 642 607 651 354 646
 090 784 172
 32579 503 799 504 (2000) 182 770 832 848
 764 511 611 078 247 896 446 028 436 522 245 459
 945 441 865 591 159 892 829 104 117 390 281 797
 569
 33421 279 700 123 310 952 669 311 274 911
 410 169 965 489 120 278 063 145 212 254 053 499
 345 803 758 679 484 739 791 155 821 131 912 754
 058 252 632 690
 34417 864 842 802 214 614 (2000) 565 882 331
 083 403 693 234 828 937 203 (2000) 579 078 838
 352 575

35357 574 943 548 575 358 890 502 893 329
 095 978 848 974 767 425 078 844 691 070 163 151
 378 124 311 014 460 692
 86628 294 130 098 897 873 (2000) 255 150 732
 506 695 321 970 538 641 759 471 549 773 192 658
 828 720 747 916 093 691 679 080 760
 87703 916 350 145 282 566 (2000) 452 378
 079 (2000) 791 561 847 214 688 246 236 478 761
 847 (2000) 791 561 847 214 688 246 236 478 761
 847 (2000) 308 466 235
 88081 335 960 008 506 465 964 610 327 538
 405 417
 39073 034 774 749 (2000) 264 908 043 387 066
 078 878 845 056 575 542 906 230 321 821
 40780 080 184 (2000) 396 391 508 749 086
 831 325 036 718 598 613 075 002 026 051 105 081
 135 628 088 368 567 383
 41511 078 598 529 846 (2000) 574 989 829
 507 698 681 209 580 028 984 136 (2000) 086 428
 600 824 849
 42725 745 258 506 023 975 806 791 257 914
 281 187 781 810 974 802 566 454 056 103 408 329
 008 180 248
 48218 642 999 526 150 240 971 207 441 339
 725 269 478 841 503 544 618 592 548 721 729 900
 119 968 411 698
 44501 188 574 565 307 378 152 724 776 462
 817 155 725 (2000) 978 945 082 539 (2000) 398
 707 034 396 737 890 887 849 370 535 113
 45355 050 969 896 789 380 762 376 671 174
 255 897 937 982 054 444 934 490 532 414 970 813
 340 550 (2000) 200 906
 56526 508 265 080 258 130 282 589 276 687
 991 700 (4000) 576 428 049 234 409 579 815 974
 431 387
 47794 046 005 (2000) 913 283 (2000) 271 839
 071 368 288 357 819 062 151 411 886 925 250 707
 802 591 264 569 279 502 371 914
 48701 609 689 877 595 898 325 008 200 868
 870 (2000) 856 831 790 402 373 134 (2000) 273 960
 453 448
 49183 (2000) 909 897 994 870 117 150 018 006
 319 456 931 727 (2000) 541 144 796 359 502 255
 082 843
 50436 471 (4000) 357 252 016 586 448 890 480
 253 462 686 079 098 (2000) 748 817 507 664
 51029 181 130 156 515 878 549 309 279 961
 741 106 588 913 148 024 944 333 533 264 722 058
 786 042
 52079 907 889 061 611 400 045 178 901 300
 031 193 435 436 756 521 530
 53200 921 596 404 218 665 984 990 282 743
 515 781 429 510 888 003 277 707 631
 54633 071 417 894 584 132 118 952 291 713
 757 632 002 271 967 166 128 791 306 210 937
 55048 773 182 367 464 132 343 075 140 519
 869 852 790 383 345 459 644 723 285 036 632 486
 (2000) 121 009 503
 56956 953 841 323 325 427 812 049 156 962
 225 (2000) 679 489 (4000) 921 (2000) 391 912 520
 (2000) 952 312 855 085 872 930 786 252 627 596
 57939 042 088 630 713 921 746 526 796 598
 405 771 271 (2000) 390 000 206 509 469 448 223
 790 047 159 068 654 079
 58065 159 532 803 405 011 988 010 503 556 017
 523 967 643 724 573 317 793 642
 59798 059 648 689 936 834 958 050 772 975
 506 010 (20.000) 595 545 649 413 047 571 511 059
 719
 60443 958 312 119 304 110 253 943 277 592
 823 848 328 739 825 812 817 461 956 743 631 080
 826 440 565
 61957 896 158 775 950 586 112 724 255 980
 020 703 771 928 392 591 (2000) 022 370 053
 62076 517 908 735 650 (2000) 474 712 812 174
 091 621 029 305 137 296 141 845 279 (2000) 316
 325
 36357 271 996 717 869 893 920 256 673 349
 448 639 (2000) 272 255 588 867 420 334 843 109
 733 026 (4000)
 64415 (2000) 978 722 603 820 088 116 778
 278 092 132 633 820 088 116 778 278 092 132 633
 779 170 794 463 370 (2000) 569 499 111 631 080
 582
 65321 239 799 509 137 850 151 283 255 217
 018 219 271 136 124 041 702 080 022 288 047 172
 (2000) 518 251 544 462 064
 66561 468 826 593 140 689 417 (2000) 053 118
 668 878 957 816 007 780 718 794 521 (10.000) 154
 842 356 263 803 531 983 061 885
 67225 802 865 766 500 489 498 823 350 030
 483 728 893 782 597 207 393 (2000) 517 (2000) 430
 142 631 520 008 714 718
 68192 (2000) 910 616 073 003 050 300 932
 415 469 337 742 936 630 789 852 645 331 289 674
 681 940 392 650 (2000) 061 907
 69449 776 049 331 752 881 642 463 222 375
 893 953 084 549 235 043 074
 70301 923 920 050 465 683 955 791 357 738
 267 699 293 787 467 218 842
 71012 672 870 006 926 655 135 416 531 842
 795 575 699 502 227 780 966 045 433 049 415 890
 547 997 739 677 084 151

72571 603 303 303 157 (2000) 444 809 618
 175 251 348 (2000) 141 895 216 154 554 869 680
 (2000) 300 121 811 062 050 161 048 695 824
 78243 588 458 062 805 602 394 415 444 860
 012 292 079 (2000) 011 484 125 286 298 (2000) 472
 080 313 760 852 883 501 016 (4000) 921
 74748 121 801 (2000) 308 458 860 384 (2000)
 814 478 410 500 799 912 497 990 340 441 361 577
 985 304 742 822 003 952 618 866 336
 75632 595 129 (2000) 900 779 997 489 852
 838 690 863 395 448 550 767 552 788 830 229
 76417 187 353 964 358 952 816 498 686 996
 733 337 429 693 757 818 186 029 978 648 307 961
 590
 77568 430 584 873 940 (2000) 153 132 269 044
 840 813 853 047 008 785 621 659 859 886 440 117
 78870 831 467 313 424 662 097 937 275 726
 479 436 095 591 354 967 (2000) 386 820 898 370
 632 610 048
 79104 130 412 116 903 160 141 433 389 640
 916 166 479 456 487 724 948 652 351
 80879 761 877 992 (2000) 279 841 438 154 247
 051 (2000) 067 454 682 256 779 806 530 920 081
 084 086 (2000) 924
 81607 713 629 388 303 (2000) 436 (10.000) 590
 188 369 742 776 880 043 779 849 625 151 239 623
 019 924
 82182 765 726 521 585 437 334 907 180 205
 (2000) 264 814 635 (2000) 411 418 852 191 786 904
 080 349 433 031 119 696 (2000) 067 799 849 426
 83575 303 592 799 (2000) 308 018 880 625
 039 773 409 419 926 439 393 544 468 651 751 (2000)
 321 199 529 424 986
 84553 174 741 291 819 160 811 140 038 445
 190 961 549 105 963 871 542 215 (2000) 318 044
 764 261 512 866 533 771 960 515 926 788
 85732 756 706 521 (2000) 637 055 035 (4000)
 854 223 309 301 130 276 167 500 403 496 881 103
 609 295 285 424 334
 86984 197 454 621 013 228 828 848 845 945
 440 433 262 (2000) 090 732 834 959 379 878 727
 709 208 897 340 747 743 844 458 142
 87676 291 174 966 692 599 310 732 059 (2000)
 982 571 629 208 873 326 555 433 171 395 221 828
 558 224 646 841 (2000)
 88997 770 058 973 144 561 886 876 678 242
 068 585 832 885 311 416 668 556
 89555 531 101 623 460 588 570 657 302 455
 374 081 457 894 624 610
 90363 109 745 582 506 594 379 691 973 256
 495 232 367 (2000)
 91886 870 862 348 669 116 591 040 614 138
 655 738 039 029 986 175 219 239 657 298 987 759
 92347 137 747 782 740 243 220 (2000) 787 000
 982 894 958 541 385 249 872 050 847 (2000) 469
 979 849 887 161 023 200
 99413 411 313 062 520 314 500 937 353 443
 829 407 153 056 258 300 304 043 (2000) 446 468
 565 019 082 387 423
 94290 263 489 133 178 289 718 440 170 544
 099 960 (2000) 001 565 210 606 530 895 806 997
 022 088 967 803 368 539 616 251 420 041 044 873
 333 236
 95263 356 862 307 367 232 431 607 683 046
 491 522 841 901 047 262 416 517 947 217
 96934 891 312 233 371 757 182 573 356 175
 241 631 797 438
 97299 938 944 595 424 005 559 358 953 174
 560 084 081 539 144 568 746 285 384 422 421 330
 656 594 243 833 671 755 923 318
 98975 804 672 604 354 343 292 237 025 490
 083 181 214 695 729 414 027 176 848 266 527 624
 393
 99190 101 664 528 453 095 919 961 264 891
 (2000) 980 647 (2000) 419 284 206 165 466 171 798
 220 632 603 058 137 411
 100438 737 429 020 409 649 337 105 186 383
 582 (4000) 665 931 964 295 546 270 574 804 102
 502 821 784 395 214 625 952 (2000)
 101022 915 336 196 483 098 054 035 884 813
 733 599 872 675 000 427
 102874 136 551 400 (2000) 801 206 236 613
 (2000) 368 811 (2000) 637 (2000) 829 776 290 260
 004 327 724 325 561 355 407 142 755 896
 106889 857 350 474 743 565 609 988 253 409
 200 821 718 023 928 429 051 099 (2000) 800 071
 321 498 050
 104183 027 777 (2000) 670 590 (2000) 591
 (2000) 502 (2000) 298 665 113 243 372 230 710 154
 713 (2000) 216 731 032 379 530 828 391
 105917 541 930 720 816 284 223 319 253 214
 001 313 557 148 872 947 100 105 960 162 598 495
 106115 77

SPECIJALNA MEHANIČNA DELAVNICA

za popravilo vseh pisalnih, računskih, kopirnih, razmnoževalnih strojev in blagajen po konkurenčni ceni

LUD. BARAGA LJUBLJANA, Selimburova ul. 6/I Telefon št. 980

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Proste službe

Agilnega ZASTOPNIKA za prodajo drv, premoženja in oglaševanja za takoj. Ceni, ponudbe na upravo lista pod: »Agilen« 4083.

STROJNIK

frezen, k lokomobili, iznučen strojnega obrata, z dobrimi spricvali, ki je večer pri večerem podjetju, gatu itd. električne napeljave, montaže, se takoj sprejme po dogovoru. Stanovanje in kurjava prosto. — (Pijanez izključen!) **FRAN MARTINEC**, Ljubljana, Prule št. 8.

Večja zavarovalna družba sprejme za Ljubljano **akviziterje in zastopnike** za življenski oddelček proti visoki proviziji. — Ponudbe upravi lista pod: »Eksistenca« št. 3888.

ZASTOPNIKE

za prodajo množinskega predmeta sprejme **Generalno zastopstvo VOLUTIN — KOČEVJE**.

Išče se stavbeni in strojni **KLJUČAVNICAR** z vsemi zadostnimi spricvali, ki je zmožen voditi obrt, star 50—60 let, brez otrok, samic, a trezen in delaven. Dopisi na upravo lista pod značko: »Vodstvo delavnice« 4070.

Pouk

Pouk na daljavo

(Fernstudien) v vseh inženjerskih, tudi trgovini in kolonijalno blago. Académie Polytechnique: Quai Amercoeur, 51 Liège — Belgija. Prospekti 10 D.

Vnajem

Pisarniško sobo v visokem pritličju, odda takoj **Pokojsniški zavod** v Ljubljani, Aleksandrova cesta.

Posestva

Lepo posestvo

blizu vasi, prodam zaradi preselitve. Poizve se v upravi lista pod št. 4061.

HIŠA dve leti stara, v ljubljanski okolici, obstoječa iz 2 sob, kuhinje, shrambe in vrta (500 m²) ceno naprodaj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro: Solnačna lega št. 4073.

Kdo prodaja?

Bukove remeljne 110×110 mm, 3,80 m dolge, absolutno 1. razred, ostrorobne, 600 komadov kupi tt. **AL. NEUDAUER** (izvoz lesa), Gor. Radgona

Kdo kupi?

Prodaja košnje

I. KNEZ iz Ljubljane bo prodajal na Vnebohod 26. maja t. l. svojo travo za obe letošnji košnji. Prodaja se prične ob 2. uri popoldne pri Ančnikovem kozolcu v Spodnji Šiški.

Radi selitve prodam po nizki ceni skoraj novo, komplet, spalnico in kuhinjsko opremo. Naslov v upravi: št. 4082.

POZOR!

Kmetovalci, izvožniki in lastniki konj.

V četrtek, na praznik Vnebohoda, 26. maja, od 10. ure naprej se bo odvijala v našem letošnjem **KOSNJA TRAVE** na Dolničarjevem posestvu v Smartnem ob Savi. — Se stanek ob 10. dopoldne istega dne na domu v Smartnem. 4009

LEČO luščen **GRAH** in **FLIZOL** za kuho nudi po izredno nizki ceni

Sever in Komp. LJUBLJANA.

DRVA

PREMOG in **OGLJE** dobavlja solid. in najceneje **Pogačnik, Bohoričeva 5.** Telefon št. 2059.

Mesarji-gostilničarji! Oddam takoj **PSE**-mladiče, dobre čuvaje, težke in visoke rasti. — Naslov v upravi lista pod šifro: »Bernardinec« 3929.

Naša obrt

Sprejmo se gospodične ali gospodje na dobro **DOMAČO HRANO** 1. junija v sredini mesta. Naslov v upravi: št. 4074.

Tvrdba A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24 nudi najceneje vse vrste pšenice moko in druge mlevske izdelke. **zahtevajte cenik!**

Priporoča se trgovina z železnino **A. SUŠNIK**, Ljubljana Zaloška cesta.

OSLE za kose

prave bergamaške - dobite pri **SEVER & Komp.**, Ljubljana. 3930

„Kolesarji“ Dvokolesa v ceni zelo padla. Pneumatika Michelin, Dunlop. Ceniki franko — prodaja na obroke. **F. BATJEL**, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

UGODNA PRILIKA. Mešana trgovina, dobro dočena, v lepem industrijskem kraju, zraven železnice, pripr. za samsko osebo, se radi izselitve prodaja proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na upravo pod: »Lepa eksistenca« 4041.

Mamice!

30 otroških vozičkov raznih vzorcev se prav poceni razprodaja v tovarni **„TRIBUNA“**, Ljubljana, Karlovska c. 4.

Čč. gg. ŽUPNIKI!

Vsa pozlatarska, cerkvena in privatna, v mojo stroko spadajoča dela, izvršujem vedno po najnižji ceni. Za obilna naročila se priporočam ceni, župniščem. — Umetne slike in okvirji. **ANTON KOS**, pozlatar, Ljubljana, Mestni trg 25. 4039

KOLESARJI!

Znižane cene. Ogledajte si zalogo dvokoles najfinjšega tipa Tribuna, Rekord, Schampton, Stuvia, Bianki, Fafor, Perla, Diamant že od Din 1300—naprej. Pneumatika Dunlop, Michelin. Ceniki franko. Prodaja na obroke.

Tribuna F. B. L. Ljubljana Tovarna dvokoles in otroških vozičkov.

Volna - bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri **PRELOGU, LJUBLJANA**, Stari trg 12 - Židovska 4.

POPRAVILA

Mehanik IVAN LEGAT specialist za pisarniške stroje

Maribor, Vetrinjska ul. 30 Telefon int. 434.

Damski slamniki

se sprejemajo v preoblikovanje po najnovejši fažoni. Prodajajo se novi od 50 Din naprej. — Tovarna slamnikov **Alojzij SKRABAR** — Domžale.

Ne samo ceno,

temveč tudi **kakovost** izdelka se mora upoštevati pri nabavi poslovnih knjig.

Knjigovoznica K. T. D., črtnica in toornica poslovnih knjig v Ljubljani, Kopitarjeva vlica št. 6/II.

Prvovrstna dalmatinska vina

se dobivajo na malo in na veliko pri veletrgovini dalmatinskih vin

Bonačić & Baković

Split — Maribor

Skladišče: Slomškov trg 6 — Vinotoč: Lekarniška ulica 7

B. C. I. Travellers' cheques

Potovalni čeki **Banca commerciale italiana**

v ital. lirah, franc. frankih, angl. funtih in U. S. dolarjih nudijo vse ugodnosti gotovine in so prosti njene slabe strani. Zahtevajte jih pri svoji banki, predno nastopite potovanje.

Naznanilo.

Tvrdba DOK nasl. Mirko Bogataj Ljubljana, Stari trg 14

naznanja cenjenemu občinstvu, da **otvori 1. junija**

svojo popolnoma na novo preurejeno in bogato založeno specialno trgovino vsakovrstnih najmodernejših klobukov, ter se za cenjeni obisk najtopleje priporoča. **Cene zmerne! Postrežba točna!** Istotam se bodo sprejemali klobuki v popravilo.

Ne zamenjajte naše stare firme

WORSCHÉ & PREAC, MARIBOR

samo Gosposka ulica 8

Tam kjer visi

„K SOLNCU“

se vam priporoča po najnižjih brezkonkurenčnih cenah sukno za obleke, kakor vsakovrstno manufakturno blago ter tkanine za perilo in lepe

NOVOSTI ZA BIRMO!

Zahvala.

Ob smrti našega predragega soproga, očeta, brata, strica in svaka, gospoda

dr. Antona Kremžarja

smo prejeli toliko izrazov sožalja in sočustvovanja, da nam je nemogoče zahaliti se poedincem. Dovoljujemo si tedaj izreči tem potem svojo iskreno zahvalo vsem, ki so nam izkazali v teh težkih trenutkih svojo naklonjenost. Posebno se zahvaljujemo zastopnikom oblastev in uradov, predvsem g. velikemu županu ljublj. oblasti, prvemu drž. pravdniku g. dr. Ogoreutzu, podpredsedniku viš. dež. sodišča g. dr. Rogini, častiti duhovščini in nadalje vsem drž. pravdnikom iz Ljubljane in drugje, častiti sestri predstojnici žen. kazn. iz Begunj in vsem prijateljem in znancem, ki so pokojnika v tako častnem številu spremlili na njegovi zadnji poti. Hvala tudi za prekrasne vence, ki sta jih poklonila viš. drž. pravdnikstvo in pa viš. dež. sodišče.

Ljubljana, dne 24. maja 1927.

ZALUJOČI OSTALI.

Najboljše

KOLO

in šivalni stroj

v materialu in konstrukciji je samo **GRITZNER, ADLER** in **PHONIX** Večletna garancija.

Najnižje cene, tudi mesečna odplačila samo pri

JOSIP PETELINC-U V LJUBLJANI ob vodi blizu Prešernovega spomenika

NAZNANILO!

Ker sem prevzela

strojno pletenje, Pred škofijo 1

se tem potom dosedanjim, kakor tudi novim delodajalcem oziroma odjemalcem toplo priporočam. Izdelujejo se popolnoma vsa v to obrt spadajoča dela solidno in točno.

Evgenija Bonač.

Srbohrvatsko-slovenski slovar

Sestavil dr. Alb. Vilhar.

V platno vezan Din 60.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Zobni atelje Rudolf Reich PTUJ

vsled odpotovanja zaprt od 25. maja do 10. junija.

Velezanimiv

je ilustrirani, popularni

»Radio«-časopis

„Radiowelt“

(bakrotisk).

Poleg vseh evropskih programov zanimive aktualnosti in dragocene tehniške razprave.

Posamezni izvodi po 8 Din.

Številke na ogled brezplačno.

Wiener Radioverlag, Wien I.,

Pestalozziggasse 6/14.

„SLOVENEČ“

Dobro je vsikdar naložen denar, ki ga inserent izda

za oglase

pa tudi v **najbolj** priprosti

uspeh. Vsakomur torej, ki ima kaj naprodaj ali dobaviti, ali pa misli kaj kupiti, je „Slovenec“ za insercijo ob vsaki priliki najbolj

je za vsakega trgovca in obrtnika najbolj primeren list za uspešno reklamo.

v tem mednarodnem ljudstvu po deželi najbolj razširjenem dnevniku. Vsak oglas, pa bodisi v majhni obliki (najmanjši prostor za enkrat samo 5D) zagotovi oglaševalcu gotov

priporočljiv!